

De ziekte van Job

Als Job door allerlei rampen getroffen is gaat hij zitten op de ashoop. Zie Job 2:8. Hij is ten einde raad en wenst dat hij nooit geboren was. Met het verlies van al zijn bezit, de dood van al zijn kinderen en dat zijn vrouw zich tegen hem keert, is blijkbaar zijn lijden nog niet groot genoeg. Ook wordt hij getroffen door een ellendige ziekte, die heel zijn lichaam aantast. Zie Job 2: 7.

Er worden een aantal kenmerken van deze ziekte genoemd. In Job 2 is sprake van ‘zweren’, builen’. Ook wordt erbij gezegd dat ze zijn lichaam bedekten van de zool van zijn voet tot zijn schedel. Er wordt ook nog verteld dat het een jeukende aandoening was, zodanig dat Job een potscherf nam om zich te krabben.

In het boek Job worden nog andere lichamelijke kenmerken genoemd die met deze ziekte verband kunnen houden:

In Job 7:5 zegt Job dat zijn lichaam bedekt is maden en korsten.

Ook verhardt zijn huid zich.

In Job 19:17 zegt hij dat zijn adem stinkt.

In Job 17:20 zegt hij dat hij vel over been is.

In Job 30:30 zegt hij dat zijn huid is zwart geworden en zijn botten branden.

In Job 30:17 zegt hij dat hij nachtelijke pijn in zijn botten heeft waardoor hij geen rust vindt.

Ook worden de angsten waar Job in Job 3:25 van spreekt wel voor een gevolg van Job's ziekte gehouden.

In de loop van de tijd hebben velen gepoogd een bepaalde ziekte verantwoordelijk te houden voor Job's lichamelijke lijden:

Vaak is gedacht aan elephantiasis, zoals ook Gordis meent. Dit is een ziekte waarbij de lymfvaten verstopt raken door wormen, waardoor de ledematen dikker worden en de huid zich verhardt.

Ook werd wel gedacht aan de pijnlijke variant van lepra, of een vitamine B-3 tekort (pellagra: Kinnier-Wilson) of een vitamine-C tekort (scheurbuik). Duhm denkt aan de (builen)pest.

Ook wordt geopperd dat het leishmania zou kunnen zijn. Een ziekte veroorzaakt door een parasiet en overgebracht door de zandvlieg. Het wordt ook wel Bachdad button genoemd.

In de eerste plaats moet de gedachte aan een besmettelijke ziekte zoals de pest verworpen worden op grond van het feit dat Jobs vrienden uitgebreid op bezoek komen en bij hem zitten.

Het meest kenmerkende van Job's ziekte zijn de huidafwijkingen:

-zweren

-korsten

-donkere verkleuring

-eeltvorming

-heftige jeuk.

Maar er zijn ook bijkomende lichamelijke klachten.

Op grond van al deze gegevens lijkt het niet goed mogelijk om tot één specifieke diagnose te komen. Reeds K.Budde schreef in 1937 dat niet één bepaalde ziekte bedoeld zal zijn, en Gordis (1978) is het hier mee eens. En ik ben geneigd me hierbij aan te sluiten

Het enige dat ik mis bij al deze deskundigen is een mogelijk verband tussen Job's lichamelijke lijden en de dramatische gebeurtenissen in zijn leven. Het is een bekend iets men vatbaar is voor allerlei ziekten en klachten na een traumatische ervaring.

Lukas de Groot, September 2023